

LAPSIASIAVALTUUTETTU

8.2.2010 / Maria Kaisa Aula

Vankiperhetyön verkosto
Kriminaalihuollon tukisäätiö
Kinaporinkatu 2 E 39
00500 HELSINKI

Hyvä Vankiperhetyön verkosto,

kiitän 16.3.2009 lähettämästänne kirjeestä ”Lapsi vankeuden varjossa”. Kerroitte kirjeessä vankiperheiden ja erityisesti perheen lapsen asemaan liittyvistä ongelmista sekä Kriminaalihuollon tukisäätiön yhteydessä toimivan verkostonne työstä.

Katsotte, että vankiperheen läheisten asemaa ei ole riittävästi huomioitu vankiloiden olojen järjestämisessä ja käytännöissä. Toivotte, että ne olisivat yhtenäisemmät lapsia ja perhetapaamisia koskevissa asioissa. Myös kunnallisen lastensuojelutyön ja ehkäisevän perhetyön tulisi mielestänne olla tiiviimmin mukana vankiperheiden tukena. Muistutatte myös tarpeesta valmistaa eri-ikäisille lapsille tuotettua materiaalia, joka auttaa käsittelemään oman vanhemman vankeutta. Erityisesti toivotte lapsiasiavaltuutetun nostavan esille vankiperheen lapsen unohdetun aseman ja edistävän tiedon keräämistä ja tutkimusta aiheeseen liittyen.

Pidän ehdotustanne tärkeänä ja haluan tehdä yhteistyötä vankiperheiden lasten aseman parantamiseksi. Olen sisällyttänyt yhteistyön tiivistämisen ja aloitteellisuuden vankiperheiden lasten oikeuksien edistämiseksi myös lapsiasiavaltuutetun toimiston vuoden 2010 toimintasuunnitelmaan.

Osallistuin verkostonne 24.4.2009 järjestämään Kovennettu lapsuus –seminaariin, joka antoi minulle paljon lisätietoa vankiperheiden lasten ongelmista. Tulen mielellään myös seminaariinne 21.huhtikuuta 2010.

Toimistomme työntekijöistä jatkossa ylitarkastaja Anne Hujala vastaa erityisesti yhteydenpidosta verkostoonne. Toivon, että hän voisi tulla mukaan vankiperhetyön verkoston toimintaan ja näin seurata tarkemmin esille tulevia vaikuttamisen tarpeita. Toimistomme olisi erityisen kiinnostunut järjestämään yhteistyössä kanssanne tapaamisen, jossa olisi mahdollista keskustella suoraan vankiperheiden lasten ja nuorten kanssa heidän kokemuksistaan.

Olen pyytänyt lapsiasianeuvottelukunnan lastensuojelijaostoa perehtymään kirjeessänne esille tuotuihin ongelmiin liittyen lastensuojelupalveluihin. Jaoston puheenjohtajana toimii Sirkka Rousu. Vankiperhetyön haasteisiin perehtyminen on

jaoston tämän vuoden työohjelmassa. Tarpeen mukaan jaosto valmistelelee asiasta aloitteen sosiaali- ja terveys- sekä oikeusministeriölle.

Olemme toimistossamme perehtyneet meille tulleiden kansalaisyhteydenottojen perusteella vapausrangaistusta suorittavan henkilön perheen toimeentulo-ongelmiin. Olemme lähettäneet äskettäin sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Kansaneläkelaitokselle aloitteen asiasta. Ehdotamme ministeriölle lapsilisälain muuttamista siten, että kotiin jäävä huoltaja on oikeutettu lapsilisän yksinhuoltajakorotukseen, kun toinen vanhempi kärsii vapausrangaistustaan vankilassa. Lisäksi ehdotamme, että Kansaneläkelaitos ja ministeriö varmistaisivat ohjeistuksellaan elatusturvalain yhtenäisen tulkinnan siten, että vankilassa olevan elatusvelvollisen henkilön lapsen on mahdollista saada elatustukea.

Vankiperheiden lasten asema oli esillä myös Euroopan lapsiasiavaltuutettujen verkoston ENOC:n kokouksessa Pariisissa viime syksynä. Erityisen mielenkiintoinen oli Skotlannissa viime kesänä julkaistu selvitys ”Not seen, Not Heard, Not Quilty: the Rights and Status of the Children of Prisoners in Scotland”. Lähetän julkaisun pdf-version teille sähköisesti.

Vastaavan tyyppisen selvityksen tekeminen vankiperheiden lasten asemasta myös Suomessa olisi varmasti pidemmän päälle hyvin tarpeellista. Tälle vuodelle lapsiasiavaltuutetun määrärahat eivät laajempaa selvitystyötä mahdollista. Teemme mielellään kansanne yhteistyötä rahoituksen löytämiseksi tämäntyyppiseen selvitystyöhön. Toivoitte aloitteessanne erityisesti tiedonhankinnan parantamista vankiperheiden asioista.

Kirjeen liitteenä on vankiperheiden toimeentuloa koskeva aloitteemme sosiaali- ja terveysministeriölle sekä Kansaneläkelaitokselle. Lähetimme sen myös tiedoksi eduskunnan sosiaali- ja terveysvaliokunnalle.

Kiitokset vielä yhteydenotostanne ja tiivistä yhteistyötä toivoen

Maria Kaisa Aula
lapsiasiavaltuutettu

Anne Hujala
ylitarkastaja
anne.hujala@stm.fi
puh. 09 160 73991